

Weerloos

Mijn vader was ooit een 'oudere patiënt in het ziekenhuis', omstuwde door specialisten. In 1994 werd hij, 87 jaar oud, wegens koorts en kortademigheid opgenomen in het ziekenhuis te A. Hij kreeg zuurstof, mucolytica, antibiotica en fysiotherapie, maar knapte niet op. Een longembolie kon niet worden uitgesloten en dus werd hij op Sintrommitis ingesteld. De koorts bleef en hij werd toenemend verward. Hartfalen kon evenmin worden uitgesloten en de cardioloog kwam in consult. Die voegde diuretica toe. Hij knapte nog steeds niet op. Integendeel, hij leek van ons weg te glippen. Op de zesde dag van de ziekenhuisopname had hij bloed bij zijn ontlasting. Waarschijnlijk door te harde ontlasting als gevolg van uitdroging door diuretica in combinatie met te dun bloed. De gastro-enteroloog adviseerde een coloscopie. Mijn vader kreeg de gebruikelijke hoeveelheid laxantia. Op de avond voor het onderzoek trof mijn broer hem totaal verward aan, sidderend van angst in een bed vol poep. Hij was nu ook 's nachts onrustig en probeerde dan uit het bed te klimmen. De psychiater kwam in consult en nu kreeg hij ook nog Haldol.

Op de negende dag kon hij nauwelijks spreken door de bijwerkingen van de Haldol, waardoor hij erg beverig geworden was. Het darmonderzoek ging overigens gewoon door. De dokter ontdekte een poliep die hij om onduidelijke redenen ook nog trachtte te verwijderen, waarbij hij bijna een gat in de darmwand brandde (zoals hij mij later opgewonden vertelde).

Op de elfde dag kwam een van de zusters met de suggestie dat mijn vader waarschijnlijk dement was. Nou ja, het was ook wel een onverstaanbaar mompelend oud mannetje. Tegen ons wist hij overigens wel te zeggen dat hij zich een stumper voelde.

Omdat hij zo passief in bed lag, begon hij door te liggen. Inderdaad, de dermatoloog erbij. Gedurende die twaalf dagen was hij gezien door een internist, een cardioloog, een gastro-enteroloog, een psychiater en een dermatoloog. De uitkomst van al deze medische deskundigheid was dat hij van een oude zieke man was veranderd in een lichamelijk en geestelijk wrak met wie wij nog nauwelijks konden communiceren.

Toen de internist ook nog een nefroloog ging consulteren over de teruglopende nierfunctie in verband met een waarschijnlijke *forward failure*, regelde ik met behulp van een plaatselijke collega een overplaatsing naar de geriatrie afdeling van een naburig ziekenhuis.

De geriater had dezelfde voornaam als ik en ik vergeet hem nooit. Hij deed mijn vader zijn gebit in, ging op zoek naar zijn bril, maakte de glazen schoon, nam de moeite zijn gehoorapparaat in positie te frommelen, ging bij hem zitten en vroeg hem wat hij eigenlijk wilde. Mijn vader zei dat hij met rust gelaten wilde worden. Hij kreeg wat morfine tegen de benauwdheid en stierf drie dagen later in alle rust.

U herkent dit hele verhaal. Alle betrokkenen doen hun best. En samen maken ze er een klerezooi van. Het smartelijkst van dit alles is dat de klant het niet door heeft. 'De dokter zal heus niet zo'n naar darmonderzoek doen als dat geen zin heeft.'

Lieve mensen, u moest eens weten. Oudjes zijn zo weerloos. En helemaal als ze geen kinderen hebben.

Er is sindsdien op dit punt niets veranderd in de ziekenhuiswereld. Er is nog niet één stap gezet in de richting van een Hoofdbehandelaar, bij wie alle specialisten hun adviezen kunnen deponeren. Daarom blijft de oudere patiënt heen en weer getennist worden tussen een aantal expertises waar niemand zich boven durft te plaatsen. Het gaat niet om die blaas, dat gewricht of die longschaduw, het gaat om een blik op de mens die voor je zit. Is het niet om te huilen dat je daar voor moet pleiten?

De stuitende onwetendheid waarmee specialisten een alleenstaande, slechtziende, moeilijk lopende, beetje dove, vergeetachtige, kinderloze oudere vrouw om 8.30 uur middenin de winter op hun poli bestellen aan het andere eind van de stad voor een zinloze controle. Da's heel gewoon. En om je dood te schamen. ■

**Alle betrokkenen
doen hun best.
En samen
maken ze er
een klerezooi van.**